

Aleš Dolenec

Sodobne tehnologije v športu

V sodobnem svetu tehnologija izredno hitro napreduje. Z razvojem postaja tehnologija vedno bolj natančna in/ali uporabnejša, bolj dostopna in prijaznejša do uporabnika, hkrati pa se odpirajo tudi povsem nova področja uporabe tehnologij. Eno izmed področij, kjer ima tehnologija vedno večji pomen in se hitro razvija, je tudi šport. Še dve desetletji nazaj je bilo na primer spremljanje pretečene razdalje za večino tekačev le želja, danes pa ima že vsak pri sebi napravo, ki mu lahko v vsakem trenutku pokaže pretečeno razdaljo in druge povezane spremenljivke. Uporabnost sodobnih tehnologij v športu je zelo široka.

Športniku omogočajo lažje izvajanje treninga ter sprotno in natančno spremljanje trenažnega procesa. Razvoj tehnologije vpliva tudi na izboljšanje tekmovalne opreme, na večjo zaščito pred poškodbami tako na tekmovanjih kot na treningih, v primeru poškodbe pa pogosto tudi na skrajšanje časa rehabilitacije po poškodbi.

Trenerji in znanstveniki z napredkom tehnologij dobivajo orodja, s katerimi lahko bolj natančno, hitreje ter lažje načrtujejo in spremljajo trening športnika ter merijo njegov napredek. Hkrati sodobne tehnologije omogočajo zbiranje natančnih in raznovrstnih podatkov v različnih bazah podatkov. Z raznovrstnimi obdelavami tako zbranih podatkov je omogočeno hitrejše spoznavanje zakonitosti delovanja športnikov, s tem pa se izboljšuje tudi razumevanje spreminjanja stanja športnika. Napredek tehnologij je še posebej dobrodošel za znanstvenike, saj manjše in lažje naprave z brezžičnim prenosom podatkov omogočajo vpogled v delovanje športnika med samim treningom in celo na tekmi, kar je bilo v preteklosti v veliki večini primerov vezano na laboratorijske pogoje.

Sodobne tehnologije so vplivale tudi na delo sodnikov in spremembo tekmovalnih pravil. V športih, kjer o uvrstitvi ne odloča samo meritev časa ali razdalje, so sodniki z sodobnimi tehnologijami pridobili

pripomoček, ki jim omogoča bolj objektivno sojenje. Odločitve še vedno sprejemajo sodniki, a si pri tem lahko pomagajo s tehnologijo.

Veliko izboljšav pri spremljanju športnih tekmovanj so sodobne tehnologije omogočile gledalcem, tako pri ogledu športnega spektakla v živo kot pri ogledu preko različnih medijev. Včasih je bil gledalec odvisen od športnega komentatorja, sedaj pa si lahko preko množice podatkov, simulacij, animacij, ipd., ki jih je možno na ekranu prikazati hkrati s spremljanjem tekmovanja ali si jih lahko sočasno ogleda na drugih napravah, ustvari svojo sliko dogajanja na športnem prizorišču oz. tekmovališču.

Nove tehnologije vplivajo tudi na zasnovo in opremljenost športnih objektov, kar športnikom omogoča kvalitetnejši in varnejši trening, trenerjem, znanstvenikom in sodnikom lažje in kvalitetnejše delo, gledalcem pa boljšo izkušnjo spremljanja tekmovanja.

Razvoj pametnih telefonov in z njimi povezanih računalniških programov oziroma aplikacij je omogočil, da se sodobne tehnologije na področju športa niso uveljavile samo v tekmovalnem in rekreativnem športu, ampak tudi med ostalo populacijo od otrok, mladostnikov, odraslih do starejših oseb. Različne aplikacije na različne načine omogočajo spremljanje športne aktivnosti, nekatere pa celo spodbujajo k gibanju populacijo, ki je bila do sedaj telesno neaktivna.

S pomočjo sodobnih tehnologij je v času epidemije covid-19 možno na daljavo voditi vadbo, spremljati izvedbo treninga in celo izvajati nekatere preproste meritve.

Kljub temu, da sodobne tehnologije večinoma omogočajo lažje, hitrejše in natančnejše delo vseh deležnikov v športu, mora biti izbira tehnologije, ki jo uporabimo, premišljena. Pri izbiri tehnologije mora biti vodilo cilj, ki ga želimo z uporabo sodobnih tehnologij doseči. V ospredju mora biti šport oziroma vsebina in ne tehnologija. Pri treningu, testiranjih in raziskovanju ne potrebujemo vedno najbolj natančne tehnologije, ampak je pogosto bolj pomembno, da s primerno tehnologijo v kratkem času dobimo zadovoljivo natančne informacije. Tako bo včasih še vedno najlažje in najhitreje uporabiti osnovne merilne inštrumente kot so štoparica, meter in tehnična.